

همایش علمی- پژوهشی مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با همکاری و حمایت معنوی دانشگاه فرهنگیان، آموزش و پرورش، بنیاد شهید و امور ایثارگران، سازمان ارشاد اسلامی، سازمان شهرداری (استان کرمانشاه) مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (استان تهران) و ...))

سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی (نماینده مقالات در ۸ پایگاه ملی و بین المللی)
تاریخ برگزاری همایش: ۱۱ اسفند ۱۴۰۱ شماره مقاله: ۱۲/۵۱۱۱ رده بندی کنگره: ب ۲۱/۷۶۴۱۰

راهبرد های موثر در تدریس کلاس های چند پایه

هانیه شفیعی راد^۱ عهده فاتی

چکیده

در نظام آموزشی کشور ما و دیگر کشورها وجود کلاس های چند پایه واقعی است اجتناب ناپذیر است. با توجه به اهمیت امروزه تعلیم و تربیت نسل جدید و پیش برد امر یاددهی - یادگیری در کلاس های درس چند پایه، در این مقاله سعی شده به ارائه مناسب ترین راهبردها و الگوهای تدریس نوین برگرفته از الگوهای تدریس معلم یار، کارگروهی، یورش فکری و... برای تدریس در کلاس چندپایه با استفاده از روش توصیفی پرداخته شود. هدف از تحقیق و نوشتن این مقاله ارائه بهترین روش های نوین و آسان به معلمان کلاس های چند پایه و کمک به بهره وری این کلاس هاست و اینکه لازم است نوع نگاه ما به این کلاس ها و ضرورت وجودشان تغییر نماید و بعنوان یک (فرصت آموزشی) و نه یک بحران کلاس های چندپایه را مورد توجه قرار دهیم. و به قابلیت های معلم و استعداد دانش آموزان روستایی بعنوان آینده سازان کشور اعتماد کنیم. امید است که این مقاله بتواند مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: کلاس چندپایه، مدیریت کلاس، راهبرد تدریس، دانش آموز محوری

^۱ نویسنده مسئول

آموزش و پرورش کار تعلیم و تربیت را پیش برد. با توجه به نکات ذکر شده در این مقاله سعی شده ضمن پرداختن به محاسن و معایب کلاس های چند پایه، مدیریت این کلاس ها به سوالات زیر پاسخ داده شود:

- کلاس چند پایه به چه کلاسی گفته می شود؟

- تدریس چند پایه چیست؟

- راهبرد های موثر در تدریس این کلاس ها متناسب با نیاز های روز ؟

- بهترین روش های تدریس پیشنهادی از جانب محققان کدام است؟

تدریس چند پایه نوعی تدریس در آموزش ابتدایی اطلاق می شود که در آن دانش آموزان چند پایه در یک کلاس توسط یک معلم آموزش داده می شوند (ایان برچ، ۱۳۷۹) و یا اینگونه می توان تعریف کرد که منظور از آموزش چند پایه، موقعی است که در آنها دانش آموزانی که از نظر سن و توانایی متفاوت هستند، همه در یک کلاس آموزش داده می شوند

کلاسهای چند پایه قدمتی به طول آغاز تعلیم و تربیت در مکتب خانه ها دارد که در آن دانش آموزان از ۶ سالگی تا ۵۰ سالگی و از هر سطح، زیر نظریک فرد آموزش و تعلیم می دیدند. گروهی در حال فرا گرفتن قران بودند و گروهی در حال آموختن گلستان سعدی و... اما ظهور کلاسهای چند پایه در آموزش و پرورش رسمی، کلاسهای ۶ پایه تا سال ۱۳۴۵ رواج داشت و از مهر ماه ۱۳۴۵ سیستم آموزش ابتدایی جدید ۵ ساله به اجرا گذاشته شد

برپایه آمارهای نظام آموزش و پرورش ایران، در حدود یک میلیون دانش آموز در کلاسهای درس چند پایه مشغول به تحصیل هستند که حدود ۴۸۰۰۰ کلاس چند پایه را شامل می شود که این مقدار ۱۶ درصد از کل کلاسهای ابتدایی را تشکیل می دهد. بیشترین آمار کلاسهای چند پایه به استان سیستان و بلوچستان با ۳ هزار و ۸۹۹ کلاس درس اختصاص دارد. طبق آمار وزارت آموزش و پرورش در مهر ماه ۸۳ میزان ۴۹/۸ درصد از کلاس های درس مقطع ابتدایی در شهرها و ۵۰/۲ درصد از کلاس های درس در روستا ها دایر بودند . جالب تر اینکه کلاسهای چند پایه فقط در روستا ها دایر نیستند، بلکه در پایتخت نیز تعداد از این قبیل کلاس ها چشمگیر است. (تاریخچه/باشگاه دانشجوی معلمان ایران)

بخش اول: مدیریت کلاس های چند پایه

مدیریت در کلاس درس در آموزش و پرورش کلاس های درس چند پایه حائز اهمیت زیادی است و از مهمترین راهبردهایی است که در تدریس موثر است ، مدیریت کلاس درس به پیش بینی ها و روند ضروری برای ایجاد و حفظ محیطی که در آن یاددهی و یادگیری به وضوح می پیوندد تعریف شده. هدف اولیه مدیریت کلاس اثر بخش ، کاستن از بد رفتاری یا حتی ایجاد یک محیط منظم نیست ، ارائه تمرین ها و فعالیت هایی که دانش آموزان را به انفعال بکشاند و سبب به هم ریختن نظم هم نگردد، به معنای افزایش فرصت یادگیری نیست. درست برعکس چنین شرایطی از فرصت های یادگیری می کاهد، این موضوع در کلاس های درس چند پایه در خور توجه است ، زیرا بسیاری از دانش آموزان مجبورند ساعاتی از روز را ساکت و بی هدف در گوشه ای از کلاس سپری کنند تا معلم

بتواند به گروه دیگری از دانش آموزان تدریس نماید و یا از آنها خواسته می شود به روخوانی مطالب کتاب یا فعالیت دیگری بپردازند اما بر کلاس و فعالیت دانش آموزان نظارت و مدیریت هدفمند اعمال نمی شود. کلاس آرام و منظم است اما بر یادگیری و میزان یادگیری افزوده نمی شود. زیرا بنایی ترین هدف از مدیریت کلاسی اثربخش، یادگیری یا افزایش یادگیری دانش آموزان است. در نهایت مدیریت و ساماندهی کلاس توسط معلم یکی از عوامل مهم برای کمک کردن به فراهم نمودن فرصت تدریس موثر است. (منبع/ آ.پ. قزوین /فاطمه رامندی)

بخش دوم: محاسن و معایب کلاس های چند پایه

همانطور که تحقیقات نشان می دهد کلاس های درس چند پایه دارای محاسن و معایبی است که شناخت آنها قبل از شروع فرایند یاددهی-یادگیری برای معلمان امری ضروری بوده، بنابراین معلم چند پایه می بایست از نوعی مهارت یا قابلیت و راهبرد برای مدیریت و تدریس موثر کلاس خود برخوردار باشد تا بتواند متناسب با شرایط مدرسه خود و سطح انتظار آموزش و پرورش، کار تعلیم و تربیت را پیش برد.

پس از بررسی ها مشخص گردید کلاس های چند پایه با معایبی از قبیل کمبود زمان، عدم تجربه و آموزش کافی معلم، فضای فیزیکی نامناسب و عدم امکانات و ترکیب سنی و جنسی نامناسب رو به رو می باشد. (شیما خدروی و لایلا حقیق شناس، ۱۳۹۵)

بر روی معلمان این کلاس ها، توجه و سرمایه گذاری فکری، مادی لازم صورت نگرفته است و همیشه ضعیف ترین و بی تجربه ترین معلمان به این گونه کلاس ها راه یافته اند

بخش سوم: راهبرد ها

در تدریس، پس از انتخاب موضوع برای تدریس در پایه های مختلف، قبل از مدیریت زمان، روشن کردن اهداف یادگیری در هر پایه است یعنی معلم مشخص می کند که پس از پایان هر مرحله تدریس، دانش آموزان هر پایه قادر به انجام چه کاری هستند و چه مواردی را خواهند دانست و چه تغییراتی در نگرش ها و باور های آنها ایجاد می شود. چنانچه تلفیق بر اساس اهداف مشترک انجام شده باشد، لازم است اهداف مشترک پایه های تلفیقی و اهداف اختصاصی هریک ذکر شود. پس از تعیین اهداف، لازم است روش های مورد استفاده برای تحقق آن ها انتخاب شود. آموزگاران کلاس های چند پایه در تدریس و سازمان دهی تجربیات یادگیری موثر، با چالش های بسیاری مواجه می شوند. در کلاس های چند پایه، سطوح تحصیلی دانش آموزان متفاوت است و روش های متعدد و متنوعی نیاز است تا تدریس موثر واقع شود. تدریس موثر در کلاس های چند پایه، در گرو ابتکار و مهارت های حرفه ای معلمان است. کیفیت تدریس در این کلاس ها به تفاوت های فردی، به ویژه سبک های یادگیری دانش آموزان، آموزش معلم و سبک های تدریس او، محیط و فضای فیزیکی و روانی کلاس درس، امکانات و انواع منابع مورد استفاده در فرایند یاددهی-یادگیری، مدیریت مدرسه و.... بستگی دارد. (رخساره فضلی، ۱۳۸۹)

روانش ها و راهبردهای تدریسی که در کلاس های چندپایه قابلیت استفاده دارند متنوع اند. برخی از آنها عبارتند از:

--معلم محوری، دانش آموز محوری، فعالیت محوری، کار گروهی، خود راهبری،

--- یادگیری از گروه هم سالان ، ایستگاه های یادگیری ، کار پروژه ای ،

برای معلمان کلاس های چند پایه ، همچون سایر معلمان ، بهترین روش تدریس وجود ندارد. معلم با توجه به شرایط کلاس ، جامعه محلی ، ویژگی های دانش آموزان ، ترکیب پایه ها و علاقه و توانایی های شخصی خود می تواند یکی از روی کرده های فوق الذکر یا ترکیبی از آن ها را به کار برد. (رخساره فضلی ، ۱۳۸۹).

بخش چهارم: معلم محوری و دانش آموز محوری

ددر رویکرد معلم محور ، معلم مرکز همه فعالیت های کلاسی است. او می گوید ، تصمیم می گیرد ، به دانش آموزان یک یا چند پایه فرصت می دهد باهم فکر کنند و یا خودش به جای همه فکر می کند. در این روش بخشی از درس را با استفاده از روش سخنرانی و پرسش و پاسخ ارائه می کند. در واقع معلم دانایی است که دانسته هایش را به دانش آموزان منتقل می کند.

دانش آموز محوری از موثر ترین راهبردهای تدریس کلاس های چند پایه محسوب می شود . که دانش آموزان مرکز تصمیم گیری ها و فعالیت های کلاسی هستند. بویژه اینکه در این کلاس ها علاقه ها و سلیقه های متفاوتی وجود دارد ، همچنین سبک های ترجیحی آن ها در یادگیری و نحوه فعالیت و درگیری آن ها عامل انتخاب روش های تدریس توسط معلم است . یکی از روش های این رویکرد فعالیت گروهی است ، که در آن دانش آموزان فعالانه برای یادگیری می کوشند. کار اصلی معلم در روش بحث گروهی ، پیگیری بحث و پیشگیری از انحراف از مسیر اصلی است.

یورش فکری: یورش فکری نیز از راهبرد هایی است که میتواند موثر در تدریس کلاس های درس چند پایه باشد همچنین یکی از مزیت های این روش دانش آموز محور بودن آن است ، که کودکان با استفاده از این روش توانایی حل مسئله را به نحو خلاقانه ای بالا می برد ، میزان ارتباط بین راه حل ها و ایده ها را افزایش می دهد، مشارکت را بیشتر می کند، انتقاد و ایراد گیری ها را کاهش می دهد، بر حمایت اجتماعی می افزاید و توانایی افراد را برای انتقال اطلاعات و نیز حل مسئله بهبود می بخشد.

بخش پنجم: رویکرد فعالیت محور

طراحی و اجرای فعالیت های آموزشی منظم، جذاب و تعجب برانگیز ، به تدریس موثر در کلاس های چند پایه یاری می رساند ، رو به رو شدن دانش آموزان با مسائل و چالش های ذهنی ، کلاس را از روزمرگی و یکنواختی کسل کننده نجات می دهد. لازمه این کار ایجاد محیط امن روانی در این کلاس ها می باشد معلمان کلاس های چند پایه باید به جو و فضای روانی کلاس توجه کنند تا دانش آموزان بتوانند با هم از هم یاد بگیرند و از یادگیری لذت ببرند . با ترکیب اهداف و موضوعات در پایه های متفاوت ، می توان به طراحی فعالیت های آموزشی پرداخت و با روش کار گروهی دانش آموزان در حل مسائل و موضوعات جذاب درگیر کرد. در رویکرد کار گروهی ، دانش آموز موجودی اجتماعی تلقی می شود که از ارتباط با دیگران می آموزد. قرار دادن دانش آموزان در قسمت های گوناگون کلاس برای هدفی مشخص، گروه بندی فیزیکی است که با توجه به تعداد پایه ها ، فضای کلاس و تعداد دانش آموزان هر پایه انجام می شود. گروه ها

ممکن است ترکیبی از چند توانایی در پایه یا پایه های گوناگون کلاس باشد. در این روش تصمیم گیری در مورد گروه بندی ها با سه روش انجام می شود که عبارتند از:

۱. تشکیل کلاس های معجزا: برای مثال ، دو پایه در کلاس می مانند و سایر پایه ها به فعالیت های دیگر مشغول می شوند. دانش آموزان هر پایه در یک گروه قرار می گیرند و آموزش های خاص پایه خود را دریافت می کنند که به روش دو گروه معروف است. (رخساره فضلی، ۱۳۸۹)

۲. تدریس یک مفهوم مشترک به همه کلاس : تدریس برخی از موضوعات و مفاهیم آموزشی که دارای ارتباط طولی هستند و قابلیت ارائه به صورت همزمان به کل کلاس و پایه های گوناگون را دارند. در این روش کل کلاس یک گروه تلقی می شود. (رخساره فضلی، ۱۳۸۹)

- تدریس تلفیقی : تدریس همزمان به آنها ، بعنوان یک گروه که از پیچیدگی خاصی برخوردار است و تسلط معلم بر محتوای کتاب ها و اهداف را میطلبد. (رخساره فضلی، ۱۳۸۹)

۳. راهبرد یادگیری از همسالان*

انتظار همیاری و مشارکت دانش آموزان در انجام تکالیف و فعالیت های کلاسی ، احساس مسئولیت در برابر یادگیری و تنظیم ارتباطات موثر بین معلم و دانش آموزان و دانش آموزان هر پایه با یکدیگر و دانش آموزان هر پایه با معلم ، از نکات اساسی موفقیت

معلم در کلاس های چند پایه است. حضور دانش آموزان ناهمگن از نظر سنی ، جنسی ، میزان سواد ، اطلاعات و پایه تحصیلی ، فرصتی است که باید در کلاس های چند پایه مغتنم شمرده شود. یادگیری مشارکتی، کارآموزی شناختی ، تدریس خصوصی و داربست زدن، از جمله روشهای بیشماری است که برای زمینه سازی یادگیری دانش آموزان از یکدیگر می توان بکار برد. (برای کسب اطلاعات بیشتر، به کتاب * چرا بچه ها مدرسه را دوست ندارند*، رخساره فضلی ، کوروش چاپ ۸۹، و مقاله / کیفیت فرایند های یاددهی- یادگیری/، مجله رشد آموزش ابتدایی، ش ۸، س ۸۹ مراجعه فرمایید.)

۴. روش های جدید تدریس (یادگیری از طریق همیاری)*

ککه عبارتند از : کارایی تیمی ، ۲-روش اعضای تیم ، ۳-روش سازی طرز تلقی ، ۴-قضاوت عملکرد ، ۵-روبه سوی یار، ۶-فکر کردن، پیوستن، درمیان گذاشتن ، ۷-جدول سه سوالی ، ۸-ایفای نقش، ۹-گردش علمی، ۱۰-بارش مغزی (هر کدام از روش های بالا توضیحات و مراحل دارند که با مراجعه به کتاب روش ها و فنون تدریس می توان اطلاعات بیشتری کسب کرد.)

۵. معلم یار

ن نکته مهم دیگری که معلمین کلاس های چند پایه می توانند از آن در موثر کردن تدریس استفاده کنند انتخاب معلم یار یا کمک معلم از بین دانش آموزان مستعد است . که باین کار معلم وقت بیشتری را برای تدریس در کلاس محور در اختیار دارد . البته باید در نظر داشته باشد که همیشه از یک نفر به عنوان معلم یار استفاده نشود زیرا به علت

خصوصیات سنی اولاً احتمال اعمال نظر و خصومت فراوان است و دوماً خود دانش آموز از درس عقب بماند. درواقع معلم زمانی را که برای یک پایه صرف می کند. معلم یاران به کمک معلم کلاس آمده و کار نظارت و همیاری را برای هم شاگردی های خود انجام می دهند و بعد در فرصتی مناسب گزارش آن نظارت را از معلم یاران دریافت و توصیه های فردی را ارائه می دهد.

۶. اقدامات لازم برای آموزش مهارت های همکاری*

معلمان ممکن است درحین بازدید از فعالیت های گروه های یادگیری با دانش آموزانی مواجه شوند که مهارت کافی برای همکاری ندارند و گروه هارا با معضلاتی روبه رو می کنند، انتظار می رود که معلمان پاپیش بگذارند و روش درستی را برای همکاری ارائه دهند، همچنین آنان می توانند با مشاهده نشانه های رفتاری مطلوب به تقویت پردازند و بازخورد های رفتاری لازم را به شاگردان عرضه کند. زمانی مشاهده می شود که اعضای گروه رفتار مطلوبی برای همکاری نشان نمی دهند دراین حالت، معلم وظیفه دارد به صورت اساسی مهارت های مناسب را آموزش دهد. گفتنی است که بهترین زمان برای آموزش مهارت های همکاری، زمانی است که فراگیرندگان نیاز دارند. مهارت ها را به دانش آموزانی که تازه کار هستند آموخت تا در کارهای بعدی هم مورد استفاده قرار دهند وقتی به شاگردان اطلاعاتی درباره مهارت های همیاری داده می شود فقط مفاهیم مربوط را یاد می گیرند، (روشهای نوین تدریس / محرم اقا زاده / بهار ۸۵)

۷. طریقه محوری (ارایه موضوع های ناهمانند* در این روش برای هر پایه درس معینی پیش بینی می شود به طریقی که حداکثر ۳ گروه از دانش آموزان بازمان تعیین شده با معلم کار کنند. برای گروه های دیگر دروسی تعیین می شود که به تعامل کمتری نیاز دارد. برای مثال: معلم بایک گروه علوم کار می کند در حالی که گروه های دیگر به انجام هنر یا نوشتن انشا، خط و تمرین ریاضی می پردازند. در این روش چون اساس کار معلم در هر ساعت بایک یا احتمالاً سه گروه میباشد و گروه های معینی در محور کار قرار می گیرند نوعی روش محوری نیز هست.

۸. بهترین روش تدریس در کلاس های چند پایه کدام است؟

هیچ یک از روش های تدریس فی نفسه خوب یا بد نیستند بلکه نحوه و شرایط استفاده از آن هاست که باعث قوت یا ضعفشان می شود. لذا معلم باید با توجه به: هدف های آموزش - محتوای هر درس - نیاز ها و علایق دانش آموزان - امکانات موجود - تراکم دانش آموزان - تعداد پایه های موجود در کلاس و... مناسب ترین شیوه برای تدریس مطلوب انتخاب نماید. مسلماً از یک روش الزاماً نباید در یک جلسه تدریس استفاده کنیم و بر حسب موقعیت میتوانیم ترکیبی از روش های تدریس را مورد بهره برداری قرار دهیم که برای انجام این مهم باید شناخت، توانایی و مهارت های فروان در بکار بردن الگو های متنوع تدریس را داشته باشیم دستیابی به پیشرفت آموزشی به دانسته ها و مهارت های معلمان بستگی دارد. البته معلم باید مفاهیم پیچیده را توضیح دهد اما شیوه های دیگری

هم برای اصلاح آموزش داریم که دستیابی به آنها به مهارت معلم نیاز دارد. معلمان می توانند مهارت های خود را از منابع زیر بدست آورند:

۱- دوره کارآموزی قبل از خدمت - ۲- کتاب ها و راهنما و دستورالعمل ها - ۳- دوره کارآموزی ضمن خدمت

ببایم راجعه به منابع جدید و شبکه ای اینترنتی به ویژه شبکه انجمن برنامه ریزی درسی و رهبری آموزشی، کلیه الگوها مورد بررسی قرار گرفته و تلاش گردیده تا مفاهیم اصلی و کلیدی هریک از الگوها استخراج، سازماندهی مجدد و خلاصه گردد. در مجموع، براساس مطالعات انجام شده در دهه ۹۰ و اوایل قرن ۲۱، تمایل متخصصان الگوهای تدریس دال بر طبقه بندی کردن الگوهاست براساس آخرین طبقه بندی الگوهای تدریس در چهار خانواده اصلی تقسیم بندی شده اند که عبارتند از:

۱- خانواده های پردازش اطلاعات - ۲- خانواده اجتماعی تدریس - ۳- خانواده تدریس فردی - ۴- خانواده سیستم رفتاری

اگرچه هریک از خانواده های الگوهای تدریس رویکردی متمایز نسبت به تدریس دارند اما به هیچ وجه متضاد نبوده و می توان از عناصر و مولفه های آنها به صورت ترکیبی سود جست. این امر مستلزم خلاقیت، تجربه و مهارت و وسواسی علمی و حرفه ای است. که می توان از ترکیب این الگوها جهت بالا بردن کارایی معلمان در کلاس های چند پایه به منظور جبران کمبود وقت و تعداد پایه ها و استفاده کرد.

((منابع / آندرسون، دبلیو لوین، افزایش اثربخشی معلمان در فرایند تدریس / محمد رضا بهرنگی، الگوهای تدریس، ۲۰۰۸. وره آوردهای نظری و تجربی / سهیلا حاج اسحاق، آموزش راههای یادگیری و فرآیند یاددهی - یادگیری در کلاس چند پایه.))

تحقیقات نشان داده است که ندریس در کلاس های چندپایه پرزحمت و طاقت فرسا است. و بیشتر معلمان برای تدریس کلاس های تک پایه آموزش دیده اند، و فاقد توانایی لازم و کافی برای اداره موثر کلاس های چند پایه هستند. (نواب و رحیم بیگ، ۲۰۱۰) نبود حمایت و پشتیبانی مدیران مناطق و معلمان راهنما سبب می شود که در این وضعیت، معلم شتاب زده و سردرگم شود. اعتماد به نفس خود را ازدست دهد و در بدترین شرایط ممکن، آموزشی با کمترین کیفیت ارائه دهد. (میلر، ۱۹۹۱).

آموزگار کلاس چندپایه نقش ها و مسئولیت های چندگانه پرورشی و آموزشی، خدماتی، دفتری، اداری، عمرانی، مدیریت و رهبری را بر عهده دارد که انجام این نقش ها زمان زیادی را هدر می دهد و باعث خستگی و سردرگمی او می شود و در نتیجه اثر بخشی کار در مدرسه و کلاس درس کاهش پیدا می کند. (مدیریت و برنامه ریزی کلاس های چندپایه - حشمت اله مرتضوی زاده،)

—مصاحبه با علیرضا ولی زاده معلم کلاس های چند پایه روستای خوشدره*

علیرضا ولیزاده متولد ۱۳۴۹ در شهر کاخک می باشد، او در کنکور مراکز آموزش عالی شرکت کرد و در رشته کاردانی آموزش ابتدایی مرکز تربیت معلم شهید قاسمی گناباد قبول شد. در سال ۷۵ پس از یک سال وقفه در تقسیم معلمان در سطح استان، بخش

مهولات را برگزید و تا کنون مدت هفت سال است که درروستای خوشدره به تدریس در کلاس های چند پایه مشغول است . بخشی از گفتگوی رشد معلم را که با موضوع مقاله حاضر مرتبط است با وی میخوانید :

—لطف کنید درباره کلاس های چند پایه ومختلط توضیحی بدهید:

کلاس چند پایه به کلاسی گفته می شود که در آن دانش آموزان چند پایه تحصیلی متفاوت ،از ۲ تا ۵ پایه در کنارهم درس میخوانند ومعمولا یک معلم هم بیشتر ندارد .در چنین کلاسی وقتی دختر و پسر باهم هستند، به آن کلاس چند پایه مختلط می گویند ،مدیر- آموزگار هم به آموزگاری گفته می شود که علاوه بر تدریس در کلاس ، مدرسه را نیز اداره ومديريت می کند .

۱-به نظر شما کلاس های چند پایه ومختلط چه مشکلاتی دارند:

اینگونه مدرسه هاوکلاس ها مشکلات زیادی دارند که مهمترین آن ها تفاوت جنسی وجسمی، وقدی دانش آموزان است

—چه راه هایی را برای جبران مشکل کمبود وقت وزمان دراین کلاس که ظاهرا بحث مدیریت آن از روش های موثر در تدریس است دارید؟

ربله، راه های متفاوتی وجود دارد از جمله :فرعی کردن بعضی از درسها در مقابل بعضی درسهای دیگر که اصلی تلقی می شوند.یا استفاده از معلم یار یا جانشین .یا تدریس در ساعات زنگ تفریح یا خارج از وقت کلاس.

--به نظر شما معلم کلاس های چند پایه باید از چه ویژگی هایی برخوردار باشد؟

معلم چنین کلاس هایی باید دستکم این ویژگی ها را داشته باشد: علاقه مندی و داوطلب بودن برای تدریس در این کلاس ها، تسلط کافی بر محتوا و روش تدریس، مهارت در برقراری ارتباط صمیمانه با اهالی روستا، شورای اسلامی و بویژه والدین دانش آموزان، آشنایی کافی با وضعیت جسمی و روحی و اقتصادی خانواده ها و خود دانش آموزان.

--آیا در جشنواره های روش های برتر تدریس در کلاس های چند پایه شرکت داشته اید؟ و روش برتر شما چه بود؟

ببله، در سال ۸۰-۸۱ در سطح منطقه مقام اول و در سطح شهرستان در تربت حیدریه مقام سوم را بدست آوردم. در واقع روشی که طراحی شد کارت های مشخصات برای یادگیری ویژگی های جانوران (مهره داران) برای درس علوم سال سوم بود. که از دانش آموزان می خواهیم که یک روی کارت، تصویر حیوان یا گیاهی را بکشند یا بچسبانند و روی دیگر آن نام غذا، نوع حرکت و محل زندگی و دیگر ویژگی های حیوان یا گیاه را بنویسند. از این کارت در آموزش ریاضی و دینی هم میتوان استفاده کرد که نمونه های آن در مجله رشد تکنولوژی شماره ۶ سال ۸۱ چاپ و معرفی شد. (منبع /مدرسه ای که با تراکتور شخم میزنند /مجلات: مجلات با موضوعات علوم انسانی، رشد معلم، بهمن ۱۳۸۲- شماره ۱۷۹، مصاحبه: علی اکبر کربلایی، ۲۹ مهر ۱۳۹۰).

طبق تحقیق بعمل آمده قبلی مفهوم چند سنی براین فرضیه استوار است که دانش آموزان در چنین شرایطی به شیوه های فعال و از طریق تعامل با محیط و افراد مختلف بهتر یاد میگیرند. لذا می توان نتیجه گرفت در این کلاس ها اگر معلم بتواند از بهترین روش همراه با مدیریت زمان استفاده کند. یقین داشت که دانش آموزان عملکرد خوبی را نسبت به کلاس های درس تک پایه داشته باشند. همچنین سعی شده در تحقیقات بعدی بیشتر روی این فرایندها و الگوها تمرکز شود و با تلفیق ن راهبردها با راهبردهای جدیدتر. بهترین آنها را به معلمان و همکاران خود در کلاس های چند پایه ارائه دهیم. سخن آخر اینکه هر کودک ایرانی چه روستایی و شهری حقی برای تعلیم دارند و دسترسی به این حق از طریق بکاربردن راهبردها و الگوهای نوین برای تدریس توسط معلم چهره کلاس های چند پایه چه در کلاس های تک پایه می باشد. پس بیایید از طریق تلاش های بی وقفه حق معلمی را به جا آوریم به امید اینکه هیچ کودک ایرانی از تحصیلی که حق اوست باز نماند.

منابع و مآخذ

- چرا بچه ها مدرسه را دوست ندارند، رخساره فضلی، کوروش چاپ ۱۳۸۹ / مقاله کیفیت فرآیند یاددهی و یادگیری - مجله آموزش رشد ابتدایی، ش ۸، ۱۳۸۹
- ررئوف رضایی، رضا، برنامه ریزی، تدریس و اداره کلاس های چندپایه ۱۳۶۸ *
- برج ایان - تدریس چندپایه مدارس ابتدایی - ترجمه پریش، ۱۳۷۹ *
- سلطانی تهرانی، محمد، مشکلات چندپایه، انتشارات سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی ۱۳۷۶ * باشگاه دانشجو معلمان ایران *
- مدیریت و برنامه ریزی کلاس های چند پایه - حشمت اله مرتضوی زاده * نعمت اله عزیزی - خلیل حسین پناهی. مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه دوم کلاس چندپایه با دانش آموزان مدارس عادی در مهارت زبان، فصلنامه علمی پژوهشی دانشگاه شاهد - سال بیستم - شماره ۳ - پاییز و زمستان ۱۳۹۲ *

**موسسه علمی و حقوقی قانون یار
برگزار می کند**

 وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمانشاه

 موسسه
 و امور اعتبارات

پنجمین همایش علمی-پژوهشی
مطالعات علمی علوم انسانی در جهان اسلام
 ارگان ها و سازمان های حامی معنوی برگزاری همایش (در استان کرمانشاه)
 دانشگاه فرهنگیان - سازمان ارشاد اسلامی - آموزش و پرورش - بنیاد شهید، سازمان شهرداری و
www.Olomensani.ir
www.Ghanonyar.ir

موضوعهای پذیرش مقالات

■ تمام گرایش های رشته فقه، حقوق و علوم قضایی ■ علوم تربیتی، تکنولوژی آموزشی و آموزش و پرورش
 ■ روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم دینی و مذهبی ■ علوم اقتصادی، بانکی و تمام گرایش های مدیریت

مکان و زمان برگزاری همایش
 کرمانشاه - ۱۴۰۱/۱۲/۱۱
مدیر اجرایی همایش
 دکتر شهلا رضایی
دبیر علمی و مسئول همایش
 دکتر بهنام اسدی

ایمیل رسمی همایش جهت دریافت مقالات پژوهشگران
 OLOMENSANI@YAHOO.COM
ارسال مقاله از طریق واتس آپ، ایتا، سروش، تلگرام، روبیکا به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲
 دبیرخانه مرکزی موسسه قانون یار: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، موسسه قانون یار ۵۲۶ - ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹
 ((در صورت طرح سوال درخصوص ارسال مقاله یا جذب در هیات علمی همایش یا خانم دکتر قیادی تماس بگیرید ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵))

